

[Povlsen.]
giver 150 000 Kr., eller hvor meget det nu bliver, til et kirkeligt Udvalg, som jeg anser for at være unyttigt — det er jo saaledes, jeg har argumenteret: jeg anser det for at være unyttigt.

Overfor det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen skal jeg blot sige, at al hans Overlegenhed med Hensyn til, om jeg kan læse eller ikke læse, kan han spare sig, for jeg tror, at hvis man ærligt og redeligt vil læse Landstingsmand Pastor Dahls Taler igennem, kan man ikke komme udenom, at det, han stiler imod, er Enkeltmenigheder; det er en Opløsning af Folkekirken i Enkeltmenigheder, som har fuldstændig Frihed til at indrette sig, som de vil, og som kan slutte sig sammen, om de vil. Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen forbavsedes over, at det ærede Medlem Hr. Borgbjerg ikke havde taget Afstand fra mig i saa Henseende og protesteret imod dette Referat af det ærede Medlems Partifælle i Landstinget. Jeg forstaa virkelig godt, at det ærede Medlem Hr. Borgbjerg ikke har gjort det, for han er jo fuldstændig enig med mig med Hensyn til dette Referat, og han er enig med mig og med sin Partifælle i Landstinget i denne Stilling; derom er der slet ingen Tvivl.

Jeg kan, for at forsøge paa at overbevise det ærede Medlem om, at jeg har Ret i min Opfattelse af Landstingsmand Dahls Standpunkt, blot citere følgende, der findes i Landstingstidende Sp. 336, hvor Hr. Dahl siger, at

„den enkelte Menighed faar sin fulde Frihed til at indrette sig, som den vil“
og han føjer til:

„Jeg gaar ud fra, at de Menigheder, som har aandeligt Fællesskab, knytter sig sammen.“

Det er jeg ganske enig i, men Pointen er, at han vil have de folkekirkelige Tilstande ordnet saaledes, at de enkelte Menigheder faar den fulde økonomiske og aandelige Ret, og han siger oven i Købet senere — det er Sp. 425 — hvilket fuldstændig beviser Rigtigheden af, hvad jeg har sagt:

„Jeg ser godt, at de to Principper, jeg har udtalt, er i ganske nøje Overensstemmelse med de Principper, som er fremført ved forskellig Lejlighed af det radikale Venstre.“

Der kan ikke være nogen som helst Tvivl i saa Henseende.

Det ærede Medlem var inde paa at angribe baade det ærede Medlem Hr. Borgbjergs og min Opfattelse af Grundlovens

§ 3, idet han siger, at her staaar, at Staten skal understøtte den evangelisk-lutherske Folkekirke. Ja, men der staaar ikke, at Staten skal underholde den, det er netop denne Forskel, Pastor Friis-Hansen saa stærkt peger paa, og man maa jo dog huske, at man i det Udvalg, der behandlede de kirkelige Paragraffer i Grundloven, netop hævdede, at Understøttelsens Art og Omfang til enhver Tid blev fastsat af Staten.

Saa sagde det ærede Medlem, at jeg skulde have sagt, at det Valg, der nu er foregaaet oppe paa Færøerne, viste, at jeg havde Ret, da jeg udnævnte Pastor Dahl til Provst deroppe. Det har jeg selvfølgelig ikke sagt. Jeg sagde, at det Valg, der er foregaaet deroppe, har tilstrækkeligt dømt de politiske Kræfter, der stod bagved Modstanden imod Pastor Dahls Udnævnelse til Provst. Men det forbavser mig, at det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen ikke i denne Forbindelse kom ind paa sin egen og sit Partis Stilling til Biskopperne. Han glemmer rent, at de i 1916, da Vaalse-Loven var til Behandling, fuldstændig fejede samtlige danske Biskopper til Side og endogsaa erklærede, at de aabenbart ikke havde tænkt sig rigtig om, da de begik denne i det ærede Medlems Øjne frygtelige Forbrydelse at være enige med mig i et bestemt Spørgsmaal. Selvfølgelig maa man tage sit Ansvar, og det haaber jeg ogsaa, det ærede Medlem vilde gøre; selv om Biskopperne ikke er af samme Mening, haaber jeg dog, at det ærede Medlem vil staa fast ved sin Mening.

Nu siger det ærede Medlem, at jeg har forandret en gammel Praksis i Kirken, som skulde bestaa i, at Biskopperne udnævner Provsterne. Nej, det har aldrig været Praksis; Praksis er, at Biskopperne indstiller, men det er Ministeren, der har Ansvaret for Udnævnelserne.

Fremdeles udtalte det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen sig om sin Stilling i Udvalget af 1916, og han siger, at jeg har tillagt ham den Mening, at der skulde kunne gives Adgang til Brugen af Kirkerne for andre end evangelisk-lutherske. Jeg har slet ikke „tillagt ham den Mening“; jeg læste jo op, hvad der staaar i den paagældende Paragraf, at de skulde forbeholdes netop de evangelisk-lutherske. Men samtidig gjorde jeg opmærksom paa, at man kunde tænke sig i det samme Sogn forskellige evangelisk-lutherske Menigheder, og da enhver Menighed ifølge det ærede Medlems Forslag har fuld Frihed til at indrette sig, som den vil, kunde der jo komme Me-